

TÀI CHÍNH QUỐC TẾ

(Hệ đào tạo: Đại học)

Người giới thiệu: Ths. Hoàng Thị Lan Hương

Bộ môn Tài chính quốc tế

Viện Ngân hàng – Tài chính

Đại học Kinh tế quốc dân

GIỚI THIỆU

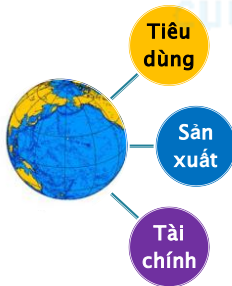
TÔNG QUAN VỀ TÀI CHÍNH QUỐC TẾ & KHÓA HỌC

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

2

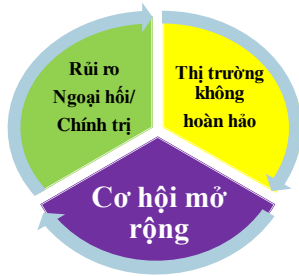
Tài chính quốc tế - WHY?

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

3

Tài chính quốc tế - WHAT?

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

4

GIỚI THIỆU VỀ HỌC PHẦN

- ▶ **Thời lượng:** 4 tín chỉ
- ▶ **Điều kiện tiên quyết:** học viên đã được học những môn cơ sở như KT Vĩ mô, KT Vi mô, Lịch sử các học thuyết KT, Kinh tế quốc tế, Lý thuyết tài chính – tiền tệ, Ngân hàng thương mại....
- ▶ **Tiêu chuẩn đánh giá:**
 - 10% điểm tư cách
 - 20% điểm kiểm tra (đề tài thảo luận nhóm và viết thu hoạch cá nhân, hoặc bài kiểm tra viết tại lớp)
 - 70% điểm thi học phần (không mở sách)

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

5

MỤC TIÊU CỦA HỌC PHẦN

- ▶ Học viên lĩnh hội kiến thức cơ bản về TCQT như CCTQT, tỷ giá, công cụ phái sinh...
- ▶ Học viên có khả năng thực hành nghiệp vụ kinh doanh ngoại tệ và thanh toán quốc tế
- ▶ Học viên có khả năng vận dụng cơ sở lý luận vào phân tích, đánh giá và nêu quan điểm của bản thân về vấn đề nghiên cứu thực tiễn.

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

6

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- ▶ Jeff Madura, Florida Atlantic University, *International Financial Management*, 8th edition.
- ▶ David K. Eiteman, Arthur I. Stonehill, Michael H. Moffett, *Multinational Business Finance*, 11th edition.
- ▶ Bruno Solnik & Dennis McLeavey, *International Investments*, 5th edition.
- ▶ Nguyễn Văn Tiến, Giáo trình *Tài chính quốc tế*, NXB Thống kê, 2010.
- ▶ Nguyễn Thị Thu Thảo, *Nghiệp vụ thanh toán quốc tế*, NXB Tài chính, 2009.

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

7

NỘI DUNG CHÍNH

- ▶ Chương 1: Hệ thống tiền tệ quốc tế
- ▶ Chương 2: Cân cân thanh toán quốc tế
- ▶ Chương 3: Tỷ giá hối đoái
- ▶ Chương 4: Thị trường ngoại hối
- ▶ Chương 5: Thị trường vốn quốc tế
- ▶ Chương 6: Thanh toán quốc tế
- ▶ Chương 7: Tín dụng quốc tế

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

8

VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU TCQT

1. Vai trò và xu hướng vận động của đồng USD, EURO, và Renminbi trên thị trường quốc tế.
2. Đồng tiền chung châu Âu và tương lai của một liên minh tiền tệ Châu Á.
3. Thực trạng đôla hóa (Dollarization) ở Việt Nam, những tác động và biện pháp chống đôla hóa
4. Tìm hiểu cân cân thanh toán quốc tế của Việt Nam 2005-2013
5. So sánh cơ cấu CCTTQT của Việt Nam với Trung Quốc

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

9

VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU TCQT

6. Tìm hiểu chính sách tỷ giá của Việt Nam 1997-2013
7. Tìm hiểu chính sách tỷ giá của Trung Quốc
8. Tìm hiểu chính sách tỷ giá của một số nước Đông Nam Á (Singapore, Thailand, Malaysia)
9. Tìm hiểu thực trạng và xu hướng phát triển của thị trường ngoại hối ở Việt Nam
10. Tìm hiểu về đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam và của Việt Nam ra nước ngoài

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

10

VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU TCQT

11. Tìm hiểu về đầu tư gián tiếp nước ngoài vào Việt Nam và của Việt Nam ra nước ngoài
12. Bài học từ khủng hoảng tài chính tiền tệ ở Châu Á 1997
13. Bài học từ khủng hoảng tài chính tiền tệ 2007
14. Quản lý nợ nước ngoài. Bài học từ khủng hoảng nợ công Châu Âu
15. Tìm hiểu thực trạng hoạt động thanh toán quốc tế ở Việt Nam và vai trò của các NHTM Việt Nam

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

11

CHƯƠNG 1

HỆ THỐNG TIỀN TỆ QUỐC TẾ (IMS)

HỆ THỐNG TIỀN TỆ QUỐC TẾ (IMS)

▶ Lịch sử IMS

- Thời kỳ bản vị vàng (1876-1913)
- Thời kỳ bản vị vàng hối đoái (1914-1944)
- Hệ thống Bretton Woods (1944-1973)
- 1973 đến những năm 90
- 1999 đến nay

▶ Các tổ chức tài chính quốc tế

- WB
- IMF
- ADB

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

13

1876-1913: Bản vị vàng (Gold standard)

- ▶ Vàng: vừa là nơivừa là
- ▶ Tự do, tự dovàng
- ▶ Chính phủ các nước sẵn sàng mua-bán vàng với bất kỳ ai có nhu cầu tại mức tỷ giá cố định
- ▶ Mỹ: 20,67\$/ounce vàng
- ▶ Anh: 4,2474 £/ ounce vàng } →

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

14

1914-44: Bản vị vàng hối đoái

- ▶ Chiến tranh → các đồng tiền được phép dao động
- ▶ Các nhà đầu cơ:
 - Bán đồng tiền → giá
 - Mua đồng tiền → giá
- ▶ TMQT không tăng tương ứng với Σ SP quốc dân mà còn giảm mạnh
→ Đại suy thoái 1930s
- ▶ 1934: Mỹ điều chỉnh 20,67\$/oz → 35\$/oz, Kho bạc Mỹ chỉ trao đổi vàng với các NHTW.
- ▶ Suốt chiến tranh: các đồng tiền chủ chốt GBP, DEM mất khả năng chuyển đổi. Chỉ còn ???

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

15

1944-73: Hệ thống Bretton Woods

- ▶ 1/7/1944: hội nghị các nguyên thủ quốc gia
- ▶ Thành lập IMF và IBRD; mọi quốc gia cố định giá trị đồng tiền với vàng nhưng không nhất thiết được đổi lấy vàng.
- ▶ Chỉ có khả năng chuyển đổi ra vàng (.../oz)
- ▶ Mỹ: thâm hụt CCTQT ngày càng tăng, USD chạy ra khỏi Mỹ, không còn đáp ứng được nhu cầu đổi đôla lấy vàng
- ▶ 15/8/1971:
- ▶ 12/2/1973: 1ounce vàng =\$

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

16

1973 đến những năm 90

- ▶ 1973-74: OPEC áp dụng cấm vận dầu lửa
→ giá dầu (yết bằng USD)
- ▶ 1/1976: Hội nghị Jamaica → tỷ giá thả nổi
tài sản dự trữ:
- ▶ **SDR**: trở thành đơn vị tiền tệ quốc tế
- ▶ Hiện nay: 1SDR = 0.6320 USD + 0.4100 EUR
+ 18.4 JPY + 0.0930 GBP

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

17

TỪ 01/01/2011

- ▶ **USD: 41,9%**
- ▶ **EUR: 37,4%**
- ▶ **GBP: 11,3%**
- ▶ **JPY: 9,4%**

→ SDR

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

18

1973 đến những năm 90

- ▶ 3/1979: EMS được thành lập
- ▶ 1982: Khủng hoảng nợ Châu Mỹ Latinh
- ▶ 1992: Khủng hoảng EMS
- ▶ 1994: Khủng hoảng đồng Peso (Mexico)
- ▶ 1997: Khủng hoảng tài chính – tiền tệ Châu Á
- ▶ 1998: Khủng hoảng LB Nga
- ▶ 1/1/1999: ??????

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

19

1973 đến những năm 90

- ▶ 1/1/1999: EURO
- ▶ 11 nước tham gia đầu tiên
- ▶ Say “NO” with EUR: ???

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

20

1999 đến nay

- ▶ 1999: Khủng hoảng Brazil
- ▶ 2002: Khủng hoảng Argentina
- ▶ 2008-09: Khủng hoảng Mỹ, Việt Nam?
- ▶ 2013: Kinh tế thế giới phục hồi ???

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

21

HỆ THỐNG TIỀN TỆ QUỐC TẾ (IMS)

► Lịch sử IMS

- Thời kỳ bản vị vàng (1876-1913)
- Thời kỳ bản vị vàng hối đoái (1914-1944)
- Hệ thống Bretton Woods (1944-1973)
- 1973 đến những năm 90
- 1999 đến nay

► Các tổ chức tài chính quốc tế

- WB
- IMF
- ADB

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

22

WORLD BANK (WB)

- Là tổ chức tài chính đa phương, cơ quan đặc biệt thuộc LHQ
- Được thành lập tại Bretton Woods năm 1944
- Mục tiêu ban đầu: khôi phục châu Âu sau Chiến tranh TG 2
- Khoản cho vay đầu tiên: 1947, 250tr USD dành cho Pháp
- Hiện nay: 187 quốc gia thành viên
- Trụ sở chính: Washington D.C

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

23

WB (tiếp)

- Mục tiêu chính: thúc đẩy sự tiến bộ kinh tế - xã hội ở các nước hội viên đang phát triển
- Tư vấn, cho vay vốn, khuyến khích các nước khác đầu tư
- Ngân sách hoạt động: Vốn góp của các nước hội viên, phát hành trái phiếu
- Chủ yếu trang trải các chi phí về ngoại hối: hầu hết các nước đang phát triển đều thiếu ngoại tệ nghiêm trọng

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

24

WB Group

- ▶ IBRD
- ▶ IDA
- ▶ IFC
- ▶ MIGA
- ▶ ICSID

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

25

WB với Việt Nam

- ▶ **18/8/1956**: chính quyền Sài Gòn gia nhập WB
- ▶ **1976**: CHXHCNVN tiếp quản tư cách hội viên WB
- ▶ **1993**: sau một thời gian dài gián đoạn, WB tái lập chương trình cho vay đối với VN với 1 dự án giáo dục tiểu học
- ▶ VN chủ yếu vay IDA và IFC
- ▶ **Lĩnh vực ưu tiên**: giảm đói nghèo, khu vực công, vấn đề giới, giáo dục, y tế, dinh dưỡng và dân số, phát triển nông thôn, môi trường, tài chính, khu vực tư nhân, năng lượng và khai khoáng, cơ sở hạ tầng

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

26

WB với Việt Nam – 1 số dự án lớn

- ▶ **Dự án hiện đại hóa hệ thống NH và hệ thống thanh toán**: thiết lập hệ thống TTĐTLNH (IBPS), hệ thống core-banking theo chuẩn mực quốc tế
 - GĐ 1-1995: 49 triệu USD
 - GĐ 2 – 2003: 112,99 triệu USD
- ▶ **Dự án giao thông nông thôn (1997-2001)**: cải tạo và nâng cấp 4771,5 km đường huyện, xã; xây dựng 281 cây cầu bê tông.
 - Vay WB: 50,6 triệu USD
 - Vốn đối ứng: 5,1 triệu USD

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

27

HỆ THỐNG TIỀN TỆ QUỐC TẾ (IMS)

► Lịch sử IMS

- Thời kỳ bản vị vàng (1876-1913)
- Thời kỳ bản vị vàng hối đoái (1914-1944)
- Hệ thống Bretton Woods (1944-1973)
- 1973 đến những năm 90
- 1999 đến nay

► Các tổ chức tài chính quốc tế

- WB
- IMF
- ADB

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

28

INTERNATIONAL MONETARY FUND (IMF)

- Được thành lập tại Hội nghị Bretton Woods 1944
- 3 chức năng chính:
 - Quyết định hệ thống ngang giá tiền tệ và tỷ giá hối đoái của các thành viên
 - Cấp tín dụng cho các thành viên gặp khó khăn tạm thời về CCTT
 - Giám sát hệ thống tiền tệ quốc tế và chính sách kinh tế của các thành viên
- Vốn hoạt động: đóng góp của các thành viên (25% =SDR hoặc ngoại tệ mạnh, 75% bằng đồng tiền quốc gia)

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

29

IMF và Việt Nam

- **1956:** chính quyền Sài Gòn gia nhập IMF, không vay khoản nào từ IMF
- **1976:** CHXHCN Việt Nam chính thức trở thành thành viên IMF
- **1976-81:** VN vay 200tr USD để giải quyết khó khăn về CCTT
- **2/1984:** phát sinh nợ quá hạn, quan hệ bị gián đoạn
- **10/1993:** VN thanh toán nợ quá hạn, phục hồi quyền vay vốn (vay chuyển đổi hệ thống - STF 34tr USD, vay dự phòng -SBA 157tr USD)

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

30

IMF và Việt Nam (tiếp)

- ▶ **1994:** Vay điều chỉnh cơ cấu mở rộng ESAF, 535 tr \$, 3 năm, lãi suất ưu đãi. VN rút 360tr \$ trong 2 năm, sau đó khoản vay ngừng giải ngân
- ▶ **2001:** Vay xóa đói giảm nghèo PRGF, 159tr \$, cải cách DNNN và NHTMNN
- ▶ **2004:** PRGF kết thúc

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

31

CÂU HỎI ÔN TẬP

- ▶ Ưu và nhược điểm của hệ thống tiền tệ quốc tế và chế độ tỷ giá trong từng thời kỳ?
- ▶ Tìm hiểu về WB, IMF và ADB
- ▶ Vị trí của đồng đôla Mỹ và đồng Euro trên thị trường quốc tế

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

32

PHÁ GIÁ/NÂNG GIÁ NỘI TỆ

- ▶ **Phá giá:**
- ▶ Depreciation hay Devaluation?
- ▶ **Nâng giá:**
- ▶ Appreciation hay Revaluation?

Ths. NCS. Hoàng Thị Lan Hương

33

End of Chapter 1. The Road's Ahead...

Ths. Hoàng Thị Lan Hương

34

cuu duong than cong. com

cuu duong than cong. com